

ΕΤΟΣ 10ο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 23
Γραφεία :
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 9
ΑΘΗΝΑ—(106-78)

Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ
1984
Τηλ. 3621.760

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ — ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ

Στο προηγούμενο φύλλο του ΝΕΧΩΡΙΤΗ, το Διοικητικό Συμβούλιο απηύθυνε πρόσκληση σ' όλους μας να βοηθήσουμε στην προσπάθεια να αποκτήσει ο Σύλλογος Στέγη.

Αρκετές φορές στο παρελθόν και επίσημα σε Διοικητικά Συμβούλια και Γενικές Συνελεύσεις, αλλά και σε ανεπίσημες συζητήσεις μάς είχε απασχολήσει, αλλά πάντα καταλήγαμε σε απογοήτευση και εύχρη. Η απογοήτευση ήταν ότι πρόκειται για όνειρο άπιαστο. Ξάν κάποιος να μην έχει λεφτά για «παπάκι» και να θέλει ρολς-ρόις. Και η εύχρη ήταν: στο μέλλον, όταν φτιάξουν το οικονομικό του Συλλόγου — και πώς να φτιάξουν! Το ξανασυζητάμε. Όμως, καμιά φορά και τα τολμηρά όνειρα γίνονται πραγματικότητα, ή τουλάχιστον ξεκινάνε, αρχίζουν. Έτσι, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο με κέφι και ενθουσιασμό, θέρμη και όρμη — δέν ξεχνάμε ότι τα νιάτα δέν κρύβονται — ξεκίνησε. Η ανταπόκριση υπήρξε συγκινητική. Προσφορές μικρές ή μεγαλύτερες με προθυμία, με άνοιχτη καρδιά, όπως ακουσα. Τώρα που μπήκε το νερό στο αβάνι, πρέπει όλοι, με τον ίδιο ενθουσιασμό να βοηθήσουμε να τρέξει το νερό. Να μην σταθούμε στη πρώτη μας προσφορά. Σε λίγο καιρό να ξαναδώσουμε. Όχι μια φορά. Περισσότερες, όσες μπορούμε. Όταν νομίζουμε ότι μάς περισεύει κάποιο χαρτονόμισμα, ας το στείλουμε στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Τα νέα παιδιά του Διοικητικού Συμβουλίου, — τώρα στα νέα παιδιά μπαίνει και ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος: προσωπικά λέω να τους μετρήσουμε και αυτούς στα νέα παιδιά — πολλούς μάς συμφέρει! Έλεγα λοιπόν ότι τα νέα παιδιά του Διοικητικού Συμβουλίου τρέχουν και θα τρέξουν να μαζέψουν ό,τι προσφέρεται.

Φανταστείτε κάποτε, γρήγορα ή αργότερα, να κληθούμε σε Γενική Συνέλευση με θέμα: αγορά στέγης για το Σύλλογο!

Ας βοηθήσουμε όλοι να βρεθούμε σύντομα στην ευχάριστη αυτή θέση.

Η. ΒΛΑΧΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

● Στις 8.4.1984 πραγματοποιήθηκε η έκδρομη των Νέων στο Λουτράκι Κορινθίας. Οι Νέοι των συγχωριανών μας, που μένουν στην Αθήνα συγκεντρώθηκαν σε ένα πούλμαν και με οργανωτικότητα, υπευθυνότητα και πολύ κέφι, ξεφάντωσαν σε ημερήσια έκδρομη σε μια ωραία τοποθεσία του Λουτρακίου. Τους αξίζουν πολλά συγχαρητήρια.

● Στις 3.6.1984, πραγματοποιήθηκε η έτήσια έκδρομη του Συλλόγου μας, στη Λίμνη της Στυμφαλίας Κορινθίας. Η συμμετοχή των συγχωριανών μας ήταν μεγάλη. Τρία πούλμαν με Νεχωρίτες πήγαν στην ανώτερη περιοχή, όπου υπήρχαν πανύψηλα βαθύσκιατα πλατάνια, και ένα ρέμα με τρεχούμενα νερά. Εκεί έφαγαν όλοι από το «σακούλι τους», ανταμώθηκαν και κουβέντιασαν με Νεχωρίτικη αγάπη. Οι νέοι έπαιξαν τη μπάλα τους. Η τοποθεσία ήταν πολύ όμορφη και έμοιαζε με τα «Άλημστα» του χωριού μας. Έτσι μακριά από τη ρυπαρή ατμόσφαιρα της Αθήνας, ο Σύλλογος μάς έδωσε την ευκαιρία να απολαύσουμε μιάς ημέρας καθαρής και άμολυτης φύσης.

Πολλά ευχαριστήρια στο Σύλλογο, που δίνει τέτοιες αξιότιμες ευκαιρίες στους Νεχωρίτες.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Πολλοί Νεχωρίτες από διάφορα μέρη της Ελλάδος, αποφασισαν και πήγαν στο χωριό για το πατροπαράδοτο Πάσχα. Παρά τις καιρικές συνθήκες και την κακή κατάσταση των δρόμων (διότι από ψηλό Σταυρό ο δρόμος ήταν σχεδόν αδιάβατος), η νοσταλγία για το χωριό τους έσπρωξε να πάνε και να γιορτάσουν όπως πάντα ένα άξεχαστο Πάσχα.

Η ΟΣΥΝ προσκάλεσε το Σύλλογο μας, που ως γνωστό αποτελεί μέλος της, στη Γενική της Συνέλευση, που πραγματοποιήθηκε στις 13.4.84 στο Ξε-

νοδοχείο «Εσπέρια Πάλλας».

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας προσήλθε και πήρε μέρος στη Συνέλευση αυτή.

Στην παραπάνω Συνέλευση, συζητήθηκαν διάφορα θέματα και προβλήματα της επαρχίας Ναυπακτίας, όπως το δίκιο, το συγκοινωνιακό, το υγείας και άλλα.

Επίσης, διαπιστώθηκε η ανάγκη για διόρθωση του Καταστατικού της ομοσπονδίας και ψηφίστηκε απόφαση για να στείλουν όλοι οι Σύλλογοι της επαρχίας Ναυπακτίας από έναν εκπρόσωπο, ο οποίο θα λάβει μέρος στις απαιτούμενες εργασίες τροποποίησης του Καταστατικού.

Ο Πολιτισμός στο Νεχώρι

«Την ξενιτιά, την όρφάνεια, χώρι μας, τα καλά του τεχνικού πολιτισμού τα γνώρισε κάπως τερα είν' τα ξένα.»

Λοιπόν:

ΟΜΠΡΕΛΛΑ πρωτόφερε ο Παπακωστογιώργης (γύρω στα 1900), ταξιδιώτης της Ρωσίας. Αίσθηση στους χωριανούς. Και κάποιος κόλλησε στο νεωτεριστή το παραγκώμι «Ομπρέλας». (Και «Ομπρέλαινα» ή γυναίκα του, «Ομπρελαίοι» οι απόγονοί του).

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ πρωτακούστηκε στο Παπανικόλα το σπίνι το 1912. Το είχε φέρει ο Βλαχόκτιστος από τη Ρωσία.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ πρωτοβγήκε το 1914. Σώζεται μια έβδομα-

διάα φωτογραφία των μαθητών του σχολείου επί δασκάλου Λαμπράκη. Την είχε βγάλει ο Αργινιώτης φωτογράφος Ξυθάλης.

ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ πρωτοφάνηκε να πετά πάνω από το Νεχώρι το 1917.

ΤΗΛΕΦΩΝΟ (κοινοτικό) πρωτολειτούργησε το 1920. Ός τότε, όποιος ήθελε να κάμει τηλεφώνημα ή να στείλει τηλεγράφημα, πήγνε ποδαράτο στον Πλάτανο.

ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ πρωτοκατασκευάστηκε το 1929, με τρεις, αρχικά, πετρόχτιστες βρύσες (στού Κουδελά, στού Πλάκα, στού Φούρλα) και τέταρτη βρύ-

● Συνέχεια στη 2η σελίδα

ΛΑΪΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Πολύς θόρυβος γίνεται τον τελευταίο καιρό για τις λαϊκές συνελεύσεις. Μάλιστα όταν αρχισαν να πραγματοποιούνται οι πρώτες πριν από αρκετούς μήνες, τις είδαμε και στην τηλεόραση: Λαϊκή συνέλευση στην κοινότητα Α, ή στην κοινότητα Β. Η προβολή γινόταν για να εξαρθεί ή εφαρμογή ενός θεσμού, που αν καλά γνωρίζω, έχει νομοθετηθεί. Είναι ένας θεσμός γνήσια δημοκρατικός ή καλύτερα, ένα από τα στοιχεία που συνθέτουν τη Δημοκρατική τοπική αυτοδιοίκηση. Συμμετοχή όλων σ' όλα τα ζητήματα, τα κοινά του τόπου, της κοινότητας. Ας μη ξεχνάμε ότι στη πρώτη γνήσια Δημοκρατία στο κόσμο, τη Δημοκρατία των Αθηναίων, συμμετείχαν όλοι (λαϊκή συνέλευση), ενώ αργότερα και βέβαια στην εποχή μας, η δημοκρατία έγινε αντιπροσωπευτική (έμμεση συμμετοχή).

Με το θεσμό των λαϊκών συ-

νλεύσεων είναι ζήτημα αν βρεθεί κανείς να διαφωνήσει. Όλα τα παραπάνω είναι γνωστά. Απλώς θέλησα με την ευκαιρία αυτή να θυμίσω στους νεότερους ότι, το θεσμό αυτό, των λαϊκών συνελεύσεων, τον είδαμε, τον ζήσαμε, τον εφαρμόσαμε πριν 34 χρόνια. Για την πιο πριν εποχή δεν ξέρω. Ατυπα, χωρίς νομοθεσία, χωρίς να έπιβάλλεται από κανένα κώδικα ή να τον έχουμε δει στη τηλεόραση (άλλωστε δεν υπήρχε) και χωρίς να προβληθούν ή να διαφημισθούν εκείνες τότε οι λαϊκές συνελεύσεις. Πιο απλά μιλάω για την εποχή του 1950 και μετά. Τα προβλήματα του χωριού μας πολλά, οι ανάγκες περισσότερες, οι δυσχέρειες μεγαλύτερες. Υπήρχε βέβαια το έλεγχομένο Κοινοτικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος. Ακόμα υπήρχαν και άλλοι εκτός του Κοινοτικού Συμβουλίου που βοηθούσαν. Όμως, την ανάγκη να μετέχουν ό-

λοι στις αποφάσεις, στις ευθύνες, αλλά και στις τιμές, την έννοιωσαν όλοι, γι' αυτό και οι λαϊκές συνελεύσεις.

Η πρόσκληση γινόταν την Κυριακή στην Εκκλησία του χωριού από τον Παπά: Μετά την εκκλησία, θα μαζευτούμε όλοι στο Σχολείο —ό συνήθης τόπος λόγω χώρου— για να συζητήσουμε τα θέματα του χωριού μας.

Εκεί ο Πρόεδρος έθετε τα θέματα κι όλοι έλεγαν τη γνώμη τους υπεύθυνα, ξεκάθαρα. Δεν υπήρχε περιθώριο για κριτική εκ των υστέρων, αλλά εκεί μπροστά. Κι όποιος διαφωνούσε έ-

● Συνέχεια στη σελίδα 2

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, γνωστοποιεί ότι κατά το φετινό πανηγύρι του χωριού, θα κάνει λαχειοφόρο αγορά για την επίτευξη των σκοπών του Συλλόγου.

Γι' αυτό παρακαλούνται όλοι να βοηθήσουν την προσπάθεια αυτή.

Όσοι ενδιαφέρονται και επιθυμούν να προσφέρουν διάφορα δώρα για τη λαχειοφόρο αυτή αγορά, μπορούν να τα παραδώσουν στο κατάστημα Α)φών Μάλλιου, οδός Χαρ. Τρικούπη 9 Αθήνα Τηλ. 3221760.

ΕΠΑΡΧΙΑ

«Αστείρευτη δροσπηγή! Κι αν τής φυλῆς νοθέψει το αίμα, εσύ με καθαρό το ξανακαινουργώνεις. Εσύ παρθένα κύτταρα τροφοδοτείς τῇ σκέψῃ κι αναφερώνεις τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά τῶνώνεις»

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

(«Πρωινό Ξεκίνημα»)

ΑΓΑΠΗ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Την ξενιτιά, την όρφάνεια, την πίκρα, την Αγάπη, τα τέσσερα τα ζύγισαν, βαρύτερα είν' τα ξένα.

Δυστυχώς, και για το όμορφο χωριό μας, ο αριθμός των ξενητεμένων μας, δεν είναι μικρός. Με πόνο, με δάκρυα, με σπαραγμό ψυχής αποχαιρετήσαμε τα προσφιλή μας πρόσωπα και αντικρύσαμε Νέα Χώρα, με την έλπίδα για καλύτερους όρους ζωής. Με κόπο και μόχθο και ιδρώτα και αγωνία εύδοκμήσαμε σε διάφορες εργασίες και επαγγέλματα. Παρ' όλη όμως αυτή την οικονομική μας ευημερία, δεν λησμονήσαμε την μικρή μας πατρίδα, το όμορφο και άξεχαστο Νεχώρι, την χαρά, την θέση και την απόλαυση της Πατρίδας μας, δεν την αντικαθιστά τίποτα άλλο στον κόσμο. Ο τόπος γεννήσεώς μας δεν λησμονείται εύκολα. Δεν λησμονούμε όμως και όταν έρχονται οι μεγάλες γιορτές το χωριό μας. Δεν λησμονούμε το όμορφο πανηγύρι του χωριού μας, το πρώτο στην όρεινη Ναυπακτία, 23 Αυγού-

στου, απόδοσις της έορτής της Κοίμησης της Θεοτόκου και το Νεχώρι πανηγυρίζει με την βοήθεια της Παναγίας.

Επισκέφθηκα κι εγώ το αγαπημένο μου χωριό, διανύοντας πολλά μίλια, από την Αμερική. Οι στιγμές της παραμονής μου στο χωριό, ήταν πράγματι συγκινητικές. Η ήσυχη και όμορφη διασκέδαση στο πανηγύρι μας, το πατροπαράδοτο γαϊτανάκι και άλλοι τοπικοί χοροί, τραγουδώντας όλοι μαζί με το στόμα, είχαμε πράγματι την σωστή οργάνωση, αλλά και την αγάπη μεταξύ μας. Γλέντησα καθαρά Νεχωρίτικα, μαζί με φίλους και συγγενείς.

Αλλά έφτασε και η ώρα της αναχωρήσεώς μου, πάλι για την Αμερική. Ευχαριστώ όλους τους αγαπητούς μου χωριανούς και εύχομαι κάθε χρόνο με την βοήθεια της Παναγίας, οι Νεχωρίτες να συνεχίσουν την παράδοση και το Νεχωρίτικο πανηγύρι να παραμείνει το πρώτο στην περιοχή.

Δ. ΜΑΣΓΑΛΑΣ

Κουωνικά

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου ή δ. Καλλιόπη Γεωρ. Χαρμαντζή και ό κ. Μανώλης Μπουρδαντωνάκης.

Τους εύχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

Στις 29 'Απριλίου έγινε στα Έλληνικά Μεσολογγίου (Συβίστα) ό γάμος του κ. Γρηγορίου Ν. Μασγάλα και της δ. Βούλας Βασιλείου.

Στην 'Αμερική, ό Νικόλαος Ι. Καλαθάς μετά της δ. Νταϊάνα.

Ό Νικόλαος Ι. Λειβαδίτης με τή δ. Κίμ.

Στις 8 'Ιουλίου έγινε στο χωριό ό γάμος του κ. Γεωργίου Βέλιου και της δ. Εύαγγελίας Κων. Φούρλα.

Τους εύχόμαστε κάθε ευτυχία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Κοριτσάκι απόκτησε ή κυρία Μαγδαληνή Δήμου (Λαζοδήμου).

Δίδυμα απόκτησε (ένα κοριτσάκι και ένα αγοράκι) ή κ. Βασιλική Σκαρλάτου (Ζαρκάδα).

Αγοράκι απόκτησε ή κ. Σταυρούλα Αθ. Κοπάνη.

Στους εύτυχεις γονείς, τις καλύτερες ευχές μας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στο 'Αγρίνιο ό Γεώργιος Μπαζιώνης.

Στην 'Αθήνα πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό ό 'Αντώνης Παπακώστας.

Στη Λαμία πέθανε ή Μαρία Δημ. Καραδήμα 100 και πλέον ετών.

Πέθανε στο 'Αγρίνιο ή σύζυγος 'Αθανασίου Νικ. Κατσούνη.

Στις οικογένειές τους θερμά συλλυπητήρια.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Ό κ. Σπύρος Πλάκας έχει προαχθεί σε τμηματάρχη Α'. Του εύχόμαστε και εις ανώτερα.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Ό δ. Χάϊδω Κων Μάλλιου διορίστηκε στην Τράπεζα Πίστωσης.

Τής εύχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ

Τόν Σύλλογο

Ό Γεώργιος Καλαθάς πρόσφερε στο Σύλλογο ένα χρυσό δακτυλίδι, που κληρώθηκε στην Λαχειοφόρο 'Αγορά στην έκδρομή. Τόν ευχαριστούμε.

Ό κ. Νικόλαος Κων. Λειβαδίτης πρόσφερε 1000 δρχ. στη

μνήμη της θείας του Αικατερίνης Λειβαδίτη.

Ό κ. Δημήτριος 'Αντ. Παπακώστας πρόσφερε για τους σκοπούς του Συλλόγου μας και στη μνήμη του πατέρα του 'Αντωνίου Παπακώστα τὸ ποσὸν τῶν 5000 δρχ.

Τὴν 'Εκκλησίαν

Ό κ. και ή κ. Δημητρίου Ντούζου πρόσφεραν ένα ξυλόγλυπτο επιτάφιο στην εκκλησία του χωριού μας.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» ΚΑΙ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

'Απ' τὸ ἐσωτερικὸ

Σκεπαρνιας 'Αντών.	1000
Μάρρου Τασία	1000
Τερέζα Ι. Σγάγια	2000
Παπαγεωργίου 'Αθαν.	500
Μάλλιος Χρήστος	1000
Παπακώστα Εύαγγελία	1000
Κρανιας Κων)νος	3.700
Μασγάλας Κων)νος	500
Εύκη Ζωή	1000
Τσώλης 'Ιωάννης	1000
Καπράνης	1000
Λαζοδήμος 'Ιωάννης	1000
Λαζοδήμος Κων)νος	1000
Σβούκας Κων)νος	1000
Σβούκα Βασιλική	2000
Δασκαλάκης Γεώργιος	1500
Σπανός Ν. 'Ιωάννης	3000
Καρανδρίκας Νικόλαος	1000
Χαραλαμπίδης Χρήστ.	500
Τσιώτας Κων)νος	500
Μπούρας 'Αθανάσιος	500
Μάλλιος 'Αθανάσιος	500
Δημήτριος Παπακώστας	5000
Μασγάλας Κων)νος Α.	1000
Σγάγια	1000
Παπακώστας 'Ιωάν. Δ.	1000

'Απ' τὸ ἐξωτερικὸ

Γιάνναρης Κων)νος Α. 20 \$

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ

(Πνευματικὸ Κέντρο καὶ Στέγη τοῦ Συλλόγου)

'Απ' τὸ ἐσωτερικὸ

Μάλλιος Δ. 'Ιωάννης	5000
Λειβαδίτης Α. Χρήστος	4000
Παπακώστας Κ. Βασίλ.	5000
Βλάχος Κ. 'Αθανάσιος	3000
Μπαζιώνης Σ. Νικόλαος	5000
Μάλλιος Δ. Κων)νος	5000
Καλαθάς Ι. Κων)νος	1000
Τσέλιος Ν. Χρήστος	2000
Τσέλιος Ν. 'Ολυμπία	1000
Ρηγάτος Μιχαήλ	3000
Λούπας Γ. Νικόλαος	3000
Βλάχος Κ. Παύλος	6000
Λειβαδίτης Α. Πολύκ.	5000
Φούρλας Δ. Γεώργιος	3000
Μυζήθρας Χρήστος	2000
Ντούζος Γεώργιος	5000
Κοκορόγιαννης Παναγ.	1000
Φούρλας Β. Χρήστος	1000
Καρανδρίκας Ι. Δημήτρ.	4000
Λειβαδίτης Α. Νικόλαος	5000
Λειβαδίτης Α. Κων)νος	3000
Λειβαδίτης Α. 'Ιωάννης	2000
Φλώρος Κων)νος	2000

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟ-ΚΟΡΕΑΤΙΚΑ

Τὸ ἑλληνικὸ ἐκστρατευτικὸ Σῶμα μόλις ἔχει φτάσει στὴν Κορέα. Οἱ λόχοι, ἕνας - ἕνας, ντύνονται καὶ ἐξοπλίζονται κατὰ τὸν ἀμερικανικὸ τρόπο. Δυὸ Ρουμελιώτες στρατιῶτες ἀνταμώνονται καὶ τὰ λένε:

— Γειά σ' ὁρὲ σύ!
— Γειά σ' κι ἐγὼ!
— Δὲ σ' ἔντσαν;
— Δὲ μ' ἔντσαν.
— Τς ἄλλες τς ἔντσαν;
— Τσέντσαν, τσέντσαν!

Κι ὁ ἑλληνομαθὴς ἀμερικανὸς ποὺ ἄκουγε καὶ δὲν κατάλαβε γρῦ:

— Τους διαβολοέλληνες! 'Ακόμα δὲν ἦρθαν κι ἔμαθαν τὰ Κορεάτικα!

Δ. Φ.

Μπούρας 'Αθανάσιος	1000
Ντούζος Δ. Γρηγόριος	2000
Ντούζου Δ. Βασιλική	5000
Ντάφυλος Δημήτριος	5000
Φλέγκας Α. Δημήτριος	2000
Λειβαδίτης Κ. Νικόλ.	3000
Σκεπαρνιας 'Αντώνιος	3000
Φούρλα Δήμητρα (Τσόλκα)	1000

Καλλιὰ Βούλα	3000
Φλώρος 'Αντώνιος	2000
Συρσίρης Βασίλειος	4000
Μέρμηγκας Παντελής	3000
Γιάνναρης 'Αλέξανδρ.	10000
Πλάκας Σπυρίδων	3000
Μασγάλας Κων)νος	5000
Φλώρος 'Αλέξανδρος	2000
Μάντης Κων)νος	4000
Παπαλέξης 'Αλέξανδρος	3000
Καραμανίδης Γεώργιος	1500
Γιάνναρης Παναγιώτης	5000
Μάλλιος Α. 'Ιωάννης	3000
Μάλλιος Α. Γεώργιος	3000
Τσέλιος Γ. Χρήστος	5000
Τσακονιάτη Ραδαλία	1000
Παντελίδης Γεώργιος	1000
Πατρινοῦ Εὐαγγελία	1000
Παπαχρήστου Γεράσ.	3000
Παπαχρήστου Χρήστος	3000
Τσιτσιμπέλης 'Αποστόλ.	1500
Φλέγκας Κων)νος	10000
Μάντης Στέφανος	5000
Καλαθάς Γεώργιος	5000
Χαρμαντζής Γεώργιος	5000

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οἱ εἰσφορὲς γιὰ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῶν ξενητεμένων συγχωριανῶν μας (Η.Π.Α.), πρὸς τοὺς ὁποίους ὡς γνωστὸ ὁ Σύλλογος αἰσθάνεται ἰδιαίτερη ἀγάπη καὶ εὐαισθησία, λόγω τοῦ ξενητεμοῦ τους, θὰ δημοσιευθοῦν στὸ ἀμέσως ἐπόμενο φύλλο τῆς ἐφημερίδας μας, καὶ ἐφ' ὅσον θέβαια συγκεντρωθοῦν οἱ περισσότερες εἰσφορὲς τῶν Νεοχωριτῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Μὲ ἐνέργειες τοῦ κ. 'Αλέκου Φλώρου ἐγκρίθηκε πίστωση 300 000 δρχ. ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο 'Εσωτερικῶν γιὰ διάφορα ἔργα στὸ χωριό μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου ἐκφράζει τὶς ἀπέραντες εὐχαριστίες του, πρὸς ὅλους ἐκείνους τοὺς Νεοχωρίτες, ποὺ ἀνέλαβαν τὴν πρωτοβουλία νὰ συγκεντρώσουν τὶς διάφορες προαιρετικὲς εἰσφορὲς τῶν ἀπανταχοῦ Νεοχωριτῶν καὶ φίλων τοῦ χωριοῦ μας, γιὰ τὸ Πνευματικὸ μας Κέντρο.

Ο Πολιτισμὸς στο Νεχώρι

● Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα
ση μὲ συντριβάνι στὴν Πλατεία.

ΓΕΦΥΡΙ στὸ Φίδαρη πρωτόγινε τὸ 1930. Ἦταν μιὰ κρεμαστὴ ἀρθρωτὴ σιδηρογέφυρα γιὰ πεζοὺς καὶ ζῶα (στὴν ἴδια θέση ποὺ σήμερα ἡ τσιμεντογέφυρα).

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ Δ Ρ Ο Μ Ο Σ πρὸς Εὐρυτανία ξεκίνησεν ὡς ἰδέα τὸ 1932 (ὅταν τὸ Κρίκελλο συνδέθηκε μὲ τὴ Ράχη). Πρῶτη τσαπισιὰ στὸ Νεχωρίτι· κο τὸ 1934.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ πρωτοπήρε ὁ γιαιτρὸς Κολατσῶνης τὸ 1939. Εἶχε ὑγρὴ μπαταρία καὶ μιὰ τεράστια ὀριζόντια κεραία. Τὸ ραδιόφωνο αὐτὸ ὑπῆρξε πολῦτιμο κατ' ἄτὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς ὡς μοναδικὸ μέσο ἐπικοινωνίας μας μὲ τὸν ἐλεύθερο κόσμο.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ πρωτοσφύριξε στὸν «Κοτρώτισο» στὶς 25.5. 1952.

ΓΙΩΤΑΧΗΣ Νεχωρίτης πρωτόρθε στὸ Νεχώρι ὁ Γιῶργος Ν. Μάλλιος τὸ 1956.

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ πρωταπὸ χτήσε τὸ Σχολεῖο τὸ 1958.

ΒΡΥΣΕΣ σὲ σπίτια μπήκαν ἀπὸ τὸ 1960 κι ἐδῶθε.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ πρωτόπαιξε τὸ καλοκαίρι τοῦ 1963 (ἀπὸ κινητὸ συνεργεῖο τῶν Τ.Ε.Α.).

ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΤΗΚΕ τὸ Νεχώρι τὸ 1971. Καί, φυσικά, ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται ἡλεκτρικὲς συσκευὲς στὰ σπίτια.

ΑΥΤΟΜΑΤΑ τηλέφωνα σὲ σπίτια πρωτοσυνδέθηκαν τὸ 1976.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ πρωτολειτούργησε τὸ 1977.

ΜΙΚΡΟΦΩΝΙΚΗ ἐγκατάσταση στὴν «Παναγία» τὸ 1978.

Σήμερα ὑπάρχει ὀξύτατο πρόβλημα σταθμεύσεως τῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐμφανίστηκαν τὰ πρῶτα συμπτώματα μολύνσεως, ρυπάνσεως καὶ καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Πετᾶμε ὅπου τύχει πλαστικὰ καὶ σκουπίδια. «Σφάζουμε» ἀνελέητα τὸν τόπο μὲ τὶς μπολτόζες. Ἡ πλατεία ἔχει γίνῃ μάντρα οἰκοδομικῶν ὑλικῶν καὶ «πάρκιν» καὶ «γκαράζ». Κι ἐκεῖ ποὺ λὲς ν' ἀπολαύσεις τὸν καφέ σου στὴ δροσιὰ τοῦ γεροπλάτανου, περνάει ὁ ἄλλος καὶ σὲ «θυμιατίζει» μὲ τὰ καυσασέρια του.

«Τ' ἦταν νὰ δοῦν τὰ μάτια μας καὶ τί θὰ ἰδοῦν ἀκόμα!»

Δ. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΛΑΪΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

● Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα
μπρε νὰ πείσει καὶ τοὺς ἄλλους μὲ ἐπιχειρήματα.

Συζήτηση, διάλογος, καλὴ πίστη, ἀπλετο φῶς καὶ θαυμαστὸ συνήθως ἀποτέλεσμα. Περιττὸ νὰ πῶ ὅτι πρυτάνευε πάντα τὸ συμφέρον τοῦ χωριοῦ. Οὔτε κομματικὴ γραμμὴ, οὔτε προσωπικὸ συμφέρον.

Πόσες φορὲς σ' αὐτὲς τὶς συνελεύσεις δὲν διατρανώθηκε ἡ ὁμόφωνη ὁλὼν: Ναί, νὰ δουλέψουμε προσωπικὴ ἐργασία, νὰ φτιάξουμε τὸ δρόμο, τὸ αὐλάκι γιὰ τὸ πότισμα, τὸ μονοπάτι στὸ βράχο, τὸ γεφύρι στὸ ρέμα. Θέληση καὶ ἀπόφαση γιὰ πράγματα μεγαλύτερα ἀπὸ τὶς δυνάμεις μας. Νικητὴς ἡ θέληση, τὸ κοινὸ συμφέρον. Τὸ ἄτο-

μο ὅταν εἶναι ὑπεύθυνο μέλος τῆς κοινωνίας μὲ ἴσα δικαιώματα καὶ ἴσες ὑποχρεώσεις, προσθέτει τὴ δύναμή του στὸ σύνολο καὶ τὸ μονιασμένο σύνολο εἶναι πάντα ὁ νικητὴς.

Ἔκανα αὐτὴ τὴν ἀναδρομὴ γιὰ νὰ δείξω ὅτι πρὶν ἡ Πολιτεία ἐφαρμόσει τὸ θεσμὸ τῆς λαϊκῆς συνέλευσης, αὐτὸς εἶχε κατὰ τὴν συνείδηση καὶ στὴ πράξη, σ' ἕνα —ἴσως ὀχι τὸ μοναδικό— μικρὸ χωριὸ τῆς ὀρεινῆς Ναυπακτίας, τὸ Νεχώρι. Τὸ ὅτι σήμερα ὁ θεσμὸς εἰσάγεται ἐπίσημα μὲ νόμο καὶ κώδικες, δικαιώνει ὅσους ἐφάρμοσαν, ἔζησαν καὶ πίστεψαν σ' αὐτόν, ποὺ εἶναι ἡ γνήσια δημοκρατία.

Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΒΟΥΝΑ

Μόλις περάσει ὁ Θεριστὴς κι ὁ 'Αλωνάρης θὰ ἴμπει, τὸ εἶπει κι ὁ τζιντζιρας καλά, μυρίσει καλοκαίρι, μὲ διώχνουν τὰ κατώϊμερα, δὲ μὲ κρατοῦν οἱ κάμποι καὶ στὰ βουνὰ σταίνω τσαρδί, πιάνω κρυφὸ λημέρι.

Γειά σας βουνά μου ξαίκουστὰ, χλιοτραγουδημένα, πῶχετ' ἀγέραστη ζωὴ, πῶχετ' ἀναιώνια νιότη. Στὰ δάσια σας τ' ἀχάλαστα, τὰ πυκνοθρασωμένα, κάνω γεφρὰ βασταγερά, θάνω καινούργιο σκότι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΟΥΡΛΑΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ό Σύλλογος βοηθᾷ τὸ χωριό, διατηρεῖ τὴ σύσφιξη τῶν σχέσεων τῶν ἀπανταχοῦ συγχωριανῶν, τρέχει στοὺς ἀσθενεῖς, παρευρίσκεται σὲ εὐχάριστες καὶ δυσάρεστες περιπτώσεις τῶν συγχωριανῶν καὶ καλλιεργεῖ τὴν ἀγάπη τῶν Νεοχωριτῶν.

Ἐὰν πιστεύεις καὶ σὺ στὰ ἀνωτέρω, γράψου μέλος τοῦ Συλλόγου σου, γιὰ ἡθικὴ καὶ ὑλικὴ συμπαράσταση. Ό Σύλλογος εἶναι πάντα κοντὰ στοὺς Νεχωρίτες, ὡς ἔρθουν καὶ αὐτοὶ κοντὰ του.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟ 1984

Κάθε χρόνο, όλο και περισσότεροι Νεχωρίτες θέλουν να περάσουν το Πάσχα στο Χωριό τους. Έτσι και φέτος, παρ' όλο που οι πληροφορίες για τις καιρικές συνθήκες ήταν τέτοιες που έφερναν σε δίλημμα πολλούς να πάνε στο χωριό, διότι οι βροχές είχαν κάνει ζημιές στο οδικό δίκτυο, πάρα πολλοί πήγαμε στο χωριό, γιατί πραγματικά το Πάσχα το νοιώθεις καλύτερα στο χωριό.

Από τη Μ. Δευτέρα μέχρι και το Μ. Σάββατο ήρθαν πάρα πολλοί από Αθήνα, Αργίνο, Πάτρα, Λαμία, ακόμη και από την Αμερική.

Φθάνοντας κανείς στο χωριό αντίκριζε ένα περιβάλλον άναμικτο από άνοιξη και χειμώνα μαζί. Ανθισμένες κατάσπρες αμυγδαλιές και πλατάνια μες στις ρεματιές χωρις φυλλοσιές, αυλές και χώροι ακαλλιέργητοι, καταπράσινοι από χορτάρι, αγριολούλουδα και παπαρούνες, κληματαριές μόλις μπουμπουσκισμένες, κήποι όργωμένοι και μέσα - μέσα σπαρμένες παταπούλες, με τα κίτρινα λουλούδια τους. Ο Άρδινης και ο Κοκκινιάς κατάλευκοι, φορτωμένοι από μη από το χειμώνα χιόνι. Τα έλατα καταπράσινα και άνοιξη, τα τζάκια των σπιτιών και οι σόμπες των μαγαζιών να καπνίζουν από το πρωί ως αργά το βράδυ. Κάνα δυο φορές ξυπνήσαμε και είδαμε έλαφρώς την κορυφή του Καρφοπετελιά χιονισμένη και από το Μελίσστες ως το Φωλιά το χωράφι στο Παλινέχωρο να έχει πέσει χιόνι.

Αυτή την εικόνα παρουσίαζε η φύση μέσα και γύρω στο χωριό, και μέσα σ' αυτό το άναμικτο από χειμώνα και άνοιξη περιβάλλον έρχισαν από την Κυριακή των Βαΐων οι βραδυνές κατανυκτικές λειτουργίες για τα πάθη του Κυρίου ήμών Ιησού Χριστού. Κάθε βράδυ στις 8 χτύπαγαν οι καμπάνες της Έκκλησίας μας και παρακολουθούσαμε με συγκίνηση και σε άτμσφαιρα κατανυκτική τις ακολουθίες των παθών. Πραγματικά, στο χωριό την Μ. Εβδομάδα νοιώθει κανείς τον έαυτό του περισσότερο κοντά στο Χριστό, και την ψυχή και την καρδιά του πιό έλαφριά από τον κόπο, τα βάσανα, τις λύπες της ζωής. Και όχι μόνο η ψυχή και η καρδιά του γίνεται ήρεμη, αλλά το μυαλό που και το σώμα του ξεκουράζεται από τη γαλήνη του περιβάλλοντος του χωριού μας. Ησυχία και μόνο ήσυχία υπάρχει, ψυχική και σωματική.

Και όσο περνούν οι μέρες, Μ. Δευτέρα, Μ. Τρίτη, Μ. Τετάρτη και πλησιάζουμε προς την Μ. Πέμπτη που σταυρώθηκε ο Χριστός και άκουε από τον Πατρά το «Σήμερον κρεμάται επί ξύλου...», τόσο ο άνθρωπος νοιώθει αλλοιώτικος, και η ψυχή του επικοινωνεί με τα ούρανια. Αλλά η πιό συγκλονιστική ημέρα παντού, αλλά και ιδιαίτερα στο χωριό, είναι η της Μ. Παρασκευής: «Αγία και κορίτσια του Δημοτικού Σχολείου πέρασαν από όλα τα σπίνια και μās είπαν το μοιρολογικό τραγούδι:

«Σήμερα μαύρος ούρανος,
σήμερα μαύρη μέρα,
Σήμερα όλα θλιβόνται
και τα βουνά λυπούνται,
Σήμερα έστησαν βουλή
οι άνομοι Έβραίοι...».

Ο άνθρωπος ακούγοντας αυτά τα λόγια συγκλονίζεται, η φύση συννεφιάζει, συμμετέχουσα και αυ

τή στα πάθη του Χριστού. Γιατί ο Χριστός έγινε άνθρωπος, σταυρώθηκε και αναστήθηκε για να σώσει τον άνθρωπο.

Ειρήνη και αγάπη κήρυξε πρώτος αυτός να έχουμε στις καρδιές μας και στις σχέσεις μας, αλλά έχουμε αγάπη στις καρδιές μας και στις σχέσεις μας;

Και τα παιδιά φεύγουν από το ένα σπίτι στο άλλο, και οι χωριανοί τους βάζουν στο κέντρο που έχουν τα παιδιά λουλούδια για να στολιστεί ο Έπιτάφιος, και συγχρόνως ερχόνται και στο κοντινό των παιδιών χρήματα κατά το έθιμο.

Στο προαύλιο της Έκκλησίας μας, αγόρια και κορίτσια από το χωριό, Αθήνα και άλλες πόλεις, στολίζουν τον Έπιτάφιο. (Καινούργιος σκαλιστός φέτος, δωρεά του Δημητρίου και Μαρίας Ντούζου). Με αγριολούλουδα και πρασινάδα του χωριού, και με βιολετες, γαρύφαλα και κρίνους από τις πόλεις που φέραν οι χωριανοί μας. Και έρχεται το βράδυ της Μ. Παρασκευής που σημαίνουν οι καμπάνες και όλοι πήγαμε στην Έκκλησία να παρακολουθήσουμε την ανάμνηση της ταφής του Χριστού μας. Μετά τα διάφορα τροπάρια, αρχίζουν τα εγκώμια της ταφής με πρώτον τον Πατρά, που με αγόρια και κορίτσια του Δημοτικού Σχολείου, αρχίζουν το «Ή Ζωή εν τάφω κατετέθη Χριστέ...» και μετά συνεχίζουν, ο δεξιός και αριστερός χορός στα ψαλτήρια, και μετά χορεύει από κορίτσια χωριανών μας από Αθήνα, και αυτό επαναλαμβάνεται συνέχεια, μέχρι που τελειώνουν τα εγκώμια και γίνεται η έξοδος του Έπιταφίου από την Έκκλησία, που τον κρατούν νέοι του χωριού. Η πομπή περνά το προαύλιο της Έκκλησίας, συνεχίζει πίσω από την πλευρά του Νεκροταφείου, μέσα σε μιιά νεκρική σιγή, και από την απόλυτη ήσυχία του περιβάλλοντος γίνεται ακόμη πιό συγκινητική, καθώς περνάμε δίπλα στο Νεκροταφείο, όπου Πάπποι — Προσπάπποι, γονείς, αδέρφια, αναπαύονται ήσυχα στο μνήμα τους, περιμένοντας και αυτοί μετά την ταφή τους, όπως ο Χριστός, την Ανάστασή τους, όπως αναστήθηκε και υποσχέθηκε ο Χριστός.

Η περιφορά συνεχίζεται προς την Πλατεία του χωριού, και μόνον η καμπάνα που κτυπάει ρυθμικά, πένθιμα, ακούγεται μέσα στη νεκρική σιγή της νύχτας. Και η επιστροφή γίνεται, φθάνοντας δε μπισστά στην πόρτα της Έκκλησίας, σταματούν όλοι, γιατί βρίσκεται κλειστή η πόρτα του Ναού κατά το έθιμο, και από μέσα συμβολικά εμποδίζει ν' ανοίξει η πόρτα ένας ψάλτης, και αρχίζει η συνομιλία. Ίερώς — Ψαλτάδων απ' έξω, και ψάλτη από μέσα, σε βροντώδη δυνατή ψαλμωδία με το «Άρατε πύλας οι άρχοντες ήμών — και επάρθητε πύλαι αιώνια και εισελεύσεται ο Βασιλιάς της δόξης», και η απάντηση από μέσα:

Τις εστιν ο Βασιλιάς της δόξης, και ανταπάντηση Ίερώς κλπ.

«Κύριος ισχυρός και δυνατός — Κύριος ισχυρός εν Πολέμω, Κύριος των δυνάμεων, ούτος εστιν ο Βασιλιάς της δόξης».

Αυτό επαναλαμβάνεται 3 φορές και την τρίτη και τελευταία με τις λέξεις «Ούτος εστιν ο Βασιλιάς της δόξης», με ένα έλαφρό - βίαιο

σχεδόν πρόπο σπρώχνει ο Ίερέας την πόρτα, την ανοίγει (έτσι θέλει το έθιμο) και εισέρχεται ο Βασιλιάς της δόξης, ο Χριστός, στο Ναό, και ακολουθεί το πλήθος των Χριστιανών, αφού πρώτα περνούν κάτω από τον Έπιτάφιο, που τον κρατούν ψηλά οι νέοι.

Έτσι περνά και η Μ. Παρασκευή με τις ακολουθίες της ταφής του Χριστού και φθάνει το Μ. Σάββατο. Από το πρωί άρχισαν οι ετοιμασίες για το πασχαλινό τραπέζι, σφάξιμο κασιμιών, βάψιμο αυγών, καθαρισμός σπιτιών, καθαρισμός της σούβλας για το σούβλισμα και ψήσιμο του κασιμιού ή άρνιου (άλλα και ο καιρός δεν άφησε).

Και αφού όλα ετοιμάστηκαν σε κάθε σπίτι, το βράδυ του Μ. Σαββάτου και ώρα 11 κτύπησε η καμπάνα για την Ανάσταση, που βγήκε στις 12 τα μεσάνυχτα, και όχι όπως γινόνταν τ' άλλα χρόνια στις 3—4 το πρωί.

Στις 12 ακριβώς στο προαύλιο της Έκκλησίας, μετά το Εύαγγέλιο, ο παπάς αναγγέλλει ότι «Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας», και τότε όλο το έκκλησίασμα επαναλαμβάνει το «Χριστός Ανέστη», οι καμπάνες κτυπούν χαρούσινα, τα βαρελότα και τα βεγγαλικά τραντάζουν τη γύρω περιοχή. Μέσα σ' αυτή τη χαρμόσυνη άτμσφαιρα, έγινε η Ανάσταση του Χριστού. Αλλά, πρέπει να γίνει και στόν καθένα μας Ανάσταση και της δικής μας ψυχής, γιατί τότε θα καταλάβουμε το νόημά της και δεν θα μείνουμε μόνον τυπικοί τυπολάτρες, και θα νοιώσουμε το νόημά της για άδελφότητα, αγάπη, δικαιοσύνη και ειρήνη, που η εφαρμογή της και μόνο θα οδηγήσει τον κόσμο στην απόλυση της πραγματικής χαράς, ειρήνης και ευτυχίας.

Μετά την λειτουργία της Αναστάσεως, πήγαμε στα σπίνια, φάγαμε την μαγειρίτσα, τσουγκρίσαμε αυγά και μετά ύπνος για ξεκούραση. Το πρωί της Κυριακής της Λαμπρής, παρ' όλες τις ετοιμασίες για το ψήσιμο του άρνιου στην σούβλα, δεν τα καταφέραμε, γιατί το βράδυ έβρεξε και χιόνισε στις γύρω κορυφές των βουνών, και έτσι οι περισσότεροι το ψήσαν στη γάστρα, στόν φούρνο (ήλεκτρο ή μη) και ελάχιστοι στη σούβλα, κάτω από κανένα μπαλκόνι. Και το μεσημέρι, όπως και να ψήθηκε, παρές, παρές, γειτόνοι με γειτόνους, ή μόντοι, ανάλογα, κάθισαν, έφαγον, ήπιαν, τσουγκρίσαν το αυγό και ευχήθηκαν χρόνια πολλά, και του χρόνου με υγεία και καλό καιρό να γιορτάσουμε το Πάσχα πάλι στο χωριό, και να πάμε ακόμη περισσότεροι.

Την Κυριακή το απόγευμα στις 4 έγινε η καθιερωμένη λειτουργία της αγάπης στο προαύλιο της Έκκλησίας και στο τέλος με τη σειρά χαιρετήθηκαν όλοι, όπως παλιά.

Και έτσι πέρασε και το φετινό Πάσχα. Την άλλη μέρα, του Αγ. Γεωργίου, το πρωί λειτουργία, και το απόγευμα παρές - παρές γυρίσανε στα σπίνια των Γιωργηδών, τους χρονοπολύσανε, δοκιμάζοντας άλλοι μπαλαβά και ραβανί, και άλλοι αυγό κόκκινο ή ψητό και κόκκινο καλό κρασί.

Ο Χριστός άς χαρίζει υγεία σ' όλους και να μās αξιώσει να πάμε και του χρόνου περισσότεροι, και να περάσουμε καλύτερα.

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ

ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Δέν ήταν η πρώτη φορά που πήγαμε στην Αμερική. Την είχα επισκεφτεί και γνωρίσει κι άλλη φορά. Είχα μείνει τότε εκεί δυο μήνες.

Τώρα θα ταξίδευα και πάλι με τη γυναίκα μου, αλλά πρώτη φορά με τζάμπο τζέτ 747 - 200B της Ολυμπιακής. Είναι ένα από τα υπερούχχονα γιγάντια αεριωθούμενα των 389 θέσεων. Έχει μήκος 70,66 μ., ύψος 19,33 μ. και άνοιγμα φτερών 59,64 μ. Έχει τέσσερες κινητήρες με ωστική δύναμη απογείωσης ο καθένας τους 21 τόννων.

Θα πετούσαμε σε ύψος 9.450 — 12.000 μ. με ταχύτητα 945 χιλιομέτρων την ώρα. Με τους 155 τόννους καυσίμων, που παίρνει, μπορεί να ταξιδέψει σε απόσταση 8400 χιλιομέτρων χωρίς σταθμό. Η απόσταση Αθήνας — Νέας Υόρκης είναι 7.919 χιλιόμετρα στο δρομολόγιο, που θα ακολουθούσε.

Απογειωθήκαμε στις 11 η ώρα το πρωί. Το βαρύ αυτό μεγαθήριο άργησε να πάρει ύψος και τρώαζες καθώς το έβλεπες να περνάει πάνω από τις οικοδομές του Κλαμακίου, ώσπου στρίβοντας ξανοίχτηκε στο πέλαγος. Ο πιλότος και το πλήρωμα μās καλωσόρισαν ευγενικά από τα megάφωνα και μās έδωσαν πληροφοριακά στοιχεία για το δρομολόγιο και το ταξίδι μās. Ύστερα, δύο άεροσυνοδοί μās έδειξαν, πώς να χειριστούμε σε περίπτωση ανάγκης τη μάσκα οξυγόνου και το σωσίβιο. Βρίσκονταν και τα δυο κοντά στη θέση μας.

Περιποίηση εξαιρετική είχαμε από τις άεροσυνοδούς. Αναψυκτικά, φαγητά, ποτά: όλα έλεκτα και πλούσια.

Η διαδρομή που ακολουθούσαμε ήταν: Αθήνα — στενό Μεσσίνης — Δυτικές άκτες Ιταλίας — Κορσική — Γαλλία — Ατλαντικός — Νέα Γη — Ανατολικές άκτες Καναδά — Βοστώνη — Νέα Υόρκη.

Ο καιρός ήταν θαυμάσιος και σύννεφα δε συναντήσαμε πουθενά σ' όλη τη διαδρομή μας. Έτσι βλέπαμε από ψηλά καθαρά κάτω τις περιοχές της θάλασσας και της στεριάς, που περνούσαμε. Λίγοι από τους επιβάτες ξεχωρίζαμε τις ακριβείς θέσεις μας κάθε φορά. Ίσως οι γεωγραφικές γνώσεις των πολλών επιβατών ήσαν φτωχές. Πολλές φορές όμως, ο πιλότος μās κατατόπιζε από τα megάφωνα.

Το ταξίδι μας θα διαρκούσε 9 ώρες. Για να περνάει η ώρα, άλλοι από τους επιβάτες το 'ριξαν στην ψιλοκουβέντα με το διπλανό τους, άλλοι στο διάβασμα κάποιας έφημερίδας, περιδικού ή βιβλίου. Άλλοι άκουγαν μουσική με άκουστικά που νοίκιασαν κι άλλοι το 'ριξαν στόν ύπνο.

Πολλοί λίγοι, ανάμεσα σ' αυτούς κι εγώ, παρακολουθούσαν με ενδιαφέρον τη διαδρομή του άεροσκάφους κι απολάμβαναν τη μαγεία του έναέριου αυτού ταξιδιού, καθώς οι τέσσερες κινητήρες λειτουργούσαν σ' όλη τους την ένταση και τα μακρυά φτερά σπάθιζαν τον γαλανό άέρα.

Ένα κινηματογραφικό φίλμ,

που πρόβαλαν σε μικρή όθνη, με ωραία πλοκή και πλούσια σε δράση, ψυχαγώγησε τους επιβάτες.

Αφού περάσαμε το Βόρειο Ατλαντικό, φτάσαμε στις Αμερικανικές άκτες. Παρατηρώντας κάτω προσεκτικά, θαυμάζαμε τα πολλά νησιά, τις άκτες, τα ποτάμια, τους γραφικούς όρμους κι άκρωτήρια, τα θαυμάσια τοπία και τις όμορφες πόλεις με τις χαμηλές ή ψηλές οικοδομές τους.

Κάποτε το άεριπλάνο μας άρχισε να χαμηλώνει. Και στις τρεις τοπική ώρα το απόγευμα της ίδιας μέρας, προσγειώθηκε άμαλά στο Διεθνές άεροδρόμιο Κένεντυ της Νέας Υόρκης.

Η έξοδος των επιβατών και η παραλαβή των άποσκευών τους, υπήρξε άμoγη και πολυτιμή. Σε όρισμένη αίθουσα παραλαβής των άποσκευών περίμενε ο καθένας μας τις δικές του, που έφταναν πάνω σε κυλόμενες ταινίες μεταφοράς. Τις παίρναμε, τις τοποθετούσαμε σ' ένα μεταλλικό καροτσάκι και προχωρούσαμε προς τις έξόδους. Εκεί υπάλληλοι της Υπηρεσίας Μεταναστευσης (Εμιγκρέσιον) και τελωνειακοί έκαναν έλεγχο διαβατηρίων και άποσκευών.

Βγαίνοντας έξω με τη γυναίκα μου, συναντήσαμε φιλικό μας ζευγάρι. Ειδοποιημένοι άπο πριν μās περιμέναν. Μπήκαμε στο αυτοκίνητό τους και πήγαμε στο άεροδρόμιο των έσωτερικών γραμμών της Αμερικής «Λαγκουάρντια». Θα ταξιδεύαμε και πάλι άεροπορικώς ως το Χάρρισμπουργκ, πρωτεύουσα της Πολιτείας Πενσυλβάνια με την Εταιρία Άλλεγκένυ.

Μας οδήγησαν σ' ένα μικρό έλικόφορο άεροπλάνο 27 θέσεων. Έμοιαζε με μικρό ίπτάμενο λεωφορείο. Άνεθήκαμε σ' αυτό το με κάποιο φόβο. Ο καιρός ήταν άραερά συννεφιασμένος, υπήρχε πυκνή όμίχλη και φιλόδρεχε. Γρήγορα αυτό ξεκίνησε, τροχοδρόμησε για λίγο και άπογειώθηκε. Μέσα στο άεροπλάνο έκανε ψύχρα. Φαίνεται, το καλοριφέρ του δεν έργαζόταν σωστά.

Γρήγορα πήραμε άρκετο ύψος. Περνούσαμε μέσα από σύννεφα, που έμοιαζαν με άπόκρημα βουνά. Πού και πού περνούσαμε μέσα από μικρά ξανοίγματα προς πάνω ή κάτω. Νέα Υόρκη πάντως αυτή τη φορά δεν είδαμε κάτω πουθενά. Καθώς προχωρούσε το άεροπλάνο μας συναντούσε πολλά κενά από άέρα. Έτσι, μιιά πέφταμε άπότομα προς τα κάτω και μιιά γαντζωνόμαστε πάλι στόν άέρα κι ανεβαίναμε και πάλι ψηλά. Το στομάχι μας άρχισε να διαμαρτύρεται, γι' αυτό και άρχίσαμε να ζαλιζόμαστε. Και κάποιος φόβος μās έπιασε σχετικά με την άσφαλή μας πτήση. Το άεροπλάνο μας αυτό μπροστά στο τζάμπο της Ολυμπιακής έμοιαζε βάρκα δίπλα σε υπερωκέανειο. Κι ενώ το πρώτο ταξίδεψε με καλό καιρό, το δεύτερο άγκομαχούσε άνεβοκατεβαίνοντας μέσα στα σύννεφα, έτοιμο να καταποντιστεί στην άβυσσο.

Ευτυχώς, η άγωνία μας κρά

ΛΗΣΤΟΚΡΑΤΙΑ

4

(χτώ, νύφη να προσκυνήσω;
— 'Εγώ είμαι από τη Βοϊτοά,
(μὲ λὲν 'Αλαφογιάννη.
(τοῦμικο).

Ὁ Γληγόρης 'Αλαφογιάννης, ἀπὸ τῆ Βοϊτοῖα ('Ελατόβρυση) Ναυπακτίας, σκότωσε στὸ χορὸ τὸν πρωτεξάδελφό του καὶ γῆκε στὸ κλαρί. Ἐξοντώθηκε (γύρω στὰ 1880) ἀπὸ Καταδιωχτικὸν Ἀπόσπασμα στὸ βουνὸ Παπαδιά.

(Βλ. καὶ Παπαδογεωργοπούλου Θ. Στὰ Καραούλια καὶ στὰ Λημέρια τῆς Βοϊτοῖας, σελ. 135—156).

Πλούσια εἶναι καὶ ἡ ληστρικὴ ἀνεκδοτολογία. Θὰ περιοριστῶ ἐδῶ σὲ μερικὰ Νεχωρίτικα περιστατικά:

1

«Ποὺ σκαλὶ καὶ ποὺ ζαγάρι;»

Κυνήγαγε τ' Ἀπόσπασμα τοὺς «κλέφτες». Ὁ Κωσταντέλος ἔτρεξε καὶ κρύφτηκε στὰ Γιουσαίικα.

— Μὴν εἶδες, ρωτᾷ ὁ Ἀποσπασματάρχης τὴ Τζεβελέκω, νὰ διὰβηκε ἀποδῶ ἕνας μ' ἓνα ζαγάρι; (Ὁ Κωσταντέλος εἶχε πάντα κοντὰ του τὸ ζαγάρι του).

— Μπά, καπιτάνιου μ' ποὺ σκαλὶ καὶ ποὺ ζαγάρι μ' λές; Οὐδὲ εἶδα, οὐδὲ αἶσα!

2

«Τὸ λείει ἡ περδικούλα τ'!»

Ὁ Μπαζωνοκόστας, ὁ ἀρχιληστής, εἶχε πάει μιὰ μέρα στὰ Μερχηγαίικα - κουμπαραλογιόνταν. Κι ὁ Λιάτζας, μικρὸ παιδάκι τότε, πῆγε καὶ πείραξε τ' ἄρματα τοῦ καπετάνιου.

— Φεύγ' ἀπουκίει, μὴ μαλᾶεις τ' ἄρματα τὰ φουνιμένα! τὸν μάλωσε ἡ μάνα του ἡ Μερχηγίω.

— Ἄς τοὺ πιδὶ, κμπάρα, τοὺ λείει ἡ περδικούλα τ' καὶ τὰ μαλᾶζ! εἶπε, τάχα, ὁ Μπαζωνοκόστας.

3

«Γλέπω ὁ Τσιτούρας νὰ ῥεχεται χωρὶς τὸ γιαταγάνι».

Ὅταν βαρῆθηκαν ὁ Κωσταντέλος καὶ οἱ λοιποὶ κλέφτες στὸ Σουσιαναῖικο ἀρχοντικὸ, ὁ λήσταρχος Τσιτούρας, πῆδησε ἀπὸ τὸ παραθύρι καὶ σάθηκε, ἀλλὰ στὴ φευγοῦλα του καὶ στὴν τρεμουῖα του, ἔχασε τὸ γιαταγάνι του.

«Γλέπω ὁ Τσιτούρας νὰ ῥεχεται χωρὶς τὸ γιαταγάνι»,

εἶπαν οἱ ἄλλοι.

Λοιπὸν, σὰν τὸν Τσιτούρα ἐκεῖνον τὰ παθε καὶ ὁ Φτεροῦγας, ὁ Νεχωρίτης. Καθὼς ἔρχεταν ἀπὸ τὴν Ἀράχωβα μὲ τὸν Βλάχο καὶ τὸν Μαρογιώργο, ἔπεσαν σὲ χωσιὰ πού τοὺς εἶχαν στήσει οἱ Μακεδονομάχοι στὸν Δεντρόλογο. Ὁ Μαρογιώργος πάει στὸν τόπο. Ὁ Βλάχος καὶ ὁ Φτεροῦγας γλύτωσαν, ἀλλὰ ὁ Φτεροῦγας, καθὼς πῆδωσε ἄβαλα - κατὰβαλα τὰ κοντόκωδρα καὶ τὰ σγαντζοπούρνια, ἔχασε τὸ γιαταγάνι του.

«Γλέπω ὁ Τσιτούρας νὰ ῥεχεται χωρὶς τὸ γιαταγάνι»,

εἶπαν οἱ χωριανοὶ (θυμήθηκαν τὸ πάθημα τοῦ Τσιτούρα).

Καὶ κόλλησαν στὸν Φτεροῦγα τὸν Νάσιο τὸ παραγκάμι: Τσιτούρας. (Συνεχίζεται)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΟΥΡΛΑΣ

**ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ
ΕΙΝΑΙ
ΔΙΚΗ ΣΑΣ**

● Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο

Β' ΛΗΣΤΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ὁ ἀπλοϊκὸς λαὸς θαύμαζε τὸν μεταεικοσιετικὸ λησιτῆ, καθὼς θαύμαζε καὶ τὸν κλεφταρματολό. Καί, συνηθισμένος νὰ τραγουδαί ἐκεῖνον, τραγουδῆσε καὶ τὸν λησιτῆ. Τὰ λεγόμενα «ληστρικά τραγούδια» μοιάζουν πολὺ μὲ τὸ «κλέφτικα» καὶ ἀνηκοῦν τῇ ζωῇ, τῇ δράσῃ ἢ τὸ θάνατο κάποιου λησιτῆ.

Τραγούδια καθὼς τοῦ Ρουπακιᾶ, τοῦ Νταβέλη, τοῦ Κακαράμη, τοῦ Βελοῦλα, τοῦ Λύγκου, τοῦ Θύμιου, τῆς Πενταγιώτισσας, τοῦ Κωσταντέλλου, Σπαθιά καὶ Θανασούλα, τοῦ Μπαζιῶνη, τοῦ Ἀλαφογιάννη ἀκούονταν (καὶ ἀκούονται μερικὰ) στὰ πανηγύρια καὶ στὰ γλεντοκόπια τῆς Ρούμελης.

Θὰ παραθέσω (καὶ θὰ σχολιάσω) πέντε, λησμονημένα ἢ μισολησμονημένα, ἐπικώρια ληστρικά τραγούδια:

1

Κανένας δὲν τὸ πάτησε τὸ
(κάστρο τοῦ Ἐπάχτου
κι ὁ Ρουπακιᾶς τὸ πάτησε μὲ τὸ
(Γερο - Χουσιάδα.
Πῆραν ἀσπρά, πῆραν φλουριά,
(πῆραν μαργαριτάρια,
πῆραν τοῦ Νόβα τὰ παιδιὰ, τοῦ
(Νόβα τὴ γυναικά.
Μπροστὰ τὴν πᾶν δὲν πάγαινε,
(πῶς κοντανεμένει.
— Περπάτα, κυρὰ Νόβαινα, καὶ
(μὴν κοντανεμένει,
μὴ σὲ θαραίνουν τὰ φλουριά,
(μὴ σὲ θαραίν' ἡ φοῦντα,
— Δὲ μὲ θαραίνουν τὰ φλουριά,
(δὲν μὲ θαραίν' ἡ φοῦντα,
μόν' μὲ θαραίνει τὸ παιδί πού
(τ' ἀφῆσα στὴν κούνια.

Τὴ νύχτα 1 Μαΐου 1835, οἱ ἀρχιλησιτῆς Ρουπακιᾶς, Χουσιάδας, Καλαμάτας καὶ ἄλλοι, καμιά ἐξηνταριά λησιτῆς, λάπησαν τὸν Ἐπαχτο, γύμνωσαν τὸ Νοβαίικο ἀρχοντικὸ, σκότωσαν τὴ γριὰ Νόβαινα καὶ πῆραν σκλάβους τοὺς τῆ Χρυσῆ, συζ. τοῦ Παναγιώτη Νόβα καὶ τὴν ἐνιάχρονη Εἰρήνη, κόρη τοῦ Ἀλέξη Νόβα. Σὲ συμπλοκὴ μὲ τ' Αποσπασματα, ἡ Παναγιώτα ἔκαμε, τάχα, πῶς λαβώθηκε καὶ ἔπεσε ἀπ' τ' ἄλογό της καὶ ξέφυγε. Ἡ μικρὴ Εἰρήνη ἑαγοράστηκε μὲ 3500 δρχ. — ποσὸ σημαντικὸ τότε.

«Τῆς κούνιας τὸ παιδί» ἦταν ἡ Βασιλική, μοναχοκόρη τοῦ Παναγιώτη καὶ τῆς Χρυσῆς Νόβα (πὺ παντρεύτηκε ἀργότερα τὸν Γεώργιο Ἀθανασιάδη), νόνα (γιαγιά) τοῦ πολιτικοῦ, ποιητῆ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Γ. Ἀθανασιάδη - Νόβα.

(Περαισότερα τοῦ Ν. Κασοπούλη, Ἡμερολόγιο, Ἰ. 1968, σελ. 23—29 καὶ τοῦ Γ. Ἀθάνια, Ἀστέγνωτο δάκρυ, Ἰ. 1971, σελ. 158—163. Τὸ περιστατικὸ ἀποθανάτιο καὶ ὁ ποιητὴς στὰ ὑπ' ἀριθ.

θε χρόνον ὁργανώνει χοροεσπερίδα, πού τὰ ἔσοδά της καλύπτουν βασικὲς ἀνάγκες της. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, ὅλοι πέρασαν σὲ πλαϊνὲς αἰθούσες. Ἐκεῖ παίρνουν καφέ, ποτὸ ἢ ἄλλο ρόφημα καὶ συζητοῦν φιλικὰ καὶ ἀγαπημένα γιὰ ὅλα τὰ θέματα καὶ μαθαίνουν νέα, πού τοὺς ἐνδιαφέρουν.

Θαυμάζουμε τὴ γρανιτένια τους θέληση καὶ ὑπομονὴ νὰ κρατήσουν ἓνα κομμάτι Ἑλλάδας μέσα στὸν πολιτιστικὸ ὁδοστρωτήρα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΤΟΥΖΟΣ

149 καὶ 150 «Τραγούδια τῶν Βουνῶν», σειρά Β', Ἰ. 1980).

2

Κίνησα ὁ μαῦρος, κίνησα νὰ
(πᾶω στὸ Καρπενήσι.
Στὴ στράταν ὅπου πῆγαινα, στὴ
(στράτα πού παγαίνω,
κρυφὸ καρτέρι μῶσθησαν πεντέξι
(ὅκτω νομάτοι
κι ἔρριξαν καὶ μὲ λάβωσαν
(στὴν πλάτη καὶ στὸ γόνα
καὶ στὸ μικρὸ τὸ δάχτυλο, πού
(εἶχα τὴν ἀρρεβῶνα.
Τί τόκαμα τοῦ κιαρατῆ, τί τόκαμα
(τοῦ πούστη,
τὰ βόδια δὲν τοῦ σκότωσα, μουῖδὲ
(καὶ τ' ἄλογά του.
Ὅσ' εἶστε φίλοι μ' κλάψετε καὶ
(ὅκτροί μου καρῶθετε
κι ὅσ' εἶστε ἀπὸ τὸ αἷμα μου στὰ
(μαῦρα νὰ ντυθεῖτε.

Πρόκειται (κι ἂς μὴν κατονομάζεται) γιὰ τὸ Φαρμάκη, «κεφάλι» τῆς Δορνίστας. Τὸν στρατοκατέρεσε ὁ λήσταρχος Σπαθιάς στὴ θρύση, πού βρέθηκε καθὼς πῆγε ἀπὸ τὸ Κρίκελο στὸν Ἀι-Θόδωρο, καὶ τὸν σκότωσε.

Λένε πῶς τὸ Σπαθιά τὸν εἶχε βάλει ὁ Γιολντάσης, πολιτικὸς ἀντίζηλος τοῦ Φαρμάκη.

Ἡ χρησιμοποίησις ληστῶν σὲ προσωπικὲς διαφορὰς καὶ πολιτικὲς διαμάχες, ἀκόμα καὶ σὲ στασιαστικὰ κινήματα καὶ ἀπολυτρωτικὰ ξεσηκώματα, ἦταν συνηθισμένο φαινόμενο ἐκεῖνα τὰ χρόνια. Τὸ 1854 καὶ τὸ 1878, πολλοὶ «λησταντάρεις» πολέμησαν στὴν Ἠπειρο, στὴ Θεσσαλία, στὴ Μακεδονία.

3

Ἐσεῖς βουνὰ Βενέτικα, βουνὰ
(τῆς Καλαβρούζας,
τοὺς κλέφτες τὶ τοὺς κάματε
(καὶ τοὺς καπεταναίους;
Οὐλὸν τὸ Μάρτ' ἦταν ἐδῶ, στὰ
(μέσα τοῦ Ἀπρίλη,
τὸ Μάη ἀπάνου διάθηκαν καὶ τὰ
(Κραβαροχώρια,
πᾶνε καὶ τὴν Ἀράχωβα στὰ Σιουσιαναίικα σπῖτια,
νὰ ἰδοῦνε τοὺς κουμπάρους τους
(καὶ τοὺς βαφτιστικούς τους.
Κουμπάρους τοὺς καρτέρουν μὲ
(τὰ παιδιὰ στὰ χέρια,
φλουριά μεράζουν στὰ παιδιὰ καὶ
(λίρες στὶς κουμπάρους.

Οἱ «καπεταναῖοι» εἶναι οἱ τρεῖς συνεργαζόμενοι λήσταρχοι: ὁ Κωσταντέλος, ἀπὸ τὴ Ζελίστα (Κυδωνιά), ὁ Σπαθιάς, ἀπὸ τὸ Κρίκελο καὶ ὁ Θανασούλας.

Ὁ Κωσταντέλος πρωτοβῆκε στὸ κλαρί τὸ 1848, ὅταν, κατὰ τὴν ἀποστασία τοῦ καπετὰν Φαρμάκη, τὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα λεηλάτησαν τὸ σπῖτι του καὶ βασάνισαν τοὺς δικούς του. Πιάστηκε, καταδικάστηκε σὲ θάνατο, ἀλλὰ δὲν ἐκτελέστηκε. Τὸ 1862 ἀμνηστεύθηκε καὶ ἀποφυλακίστηκε. Ἐνῶ ἦταν φυλακισμένος, ἡ ἀδερφή του παντρεύτηκε παρὰ τὴ θέλησή του. Ὅταν γῆκε ἀπὸ τὴ φυλακί, κομμάτιασε στὰ τέσσερα τὸ γαμπρὸ του καὶ πῆρε πάλι τὰ βουνά. (Κολιόπουλος Γ. Λησιτῆς, Ἰ. 1979, σελ. 209).

Οἱ «Κωσταντελαῖοι», λένε, πῶς κάποτε ἔφτασαν τοὺς σαράντα κλέφτες. Μέσα σ' αὐτοὺς καὶ ὁ Μπέλεχας ἀπὸ τὴ Δορνίστα, ὁ Τσιτούρας ἀπὸ τὰ Πετσιναίικα, ὁ Ντελέζος, ὁ Ρῆσος, ὁ Μπατοιαούρας.

Σύγχρονοί τους καὶ οἱ Νεχωρίτες Μπαζωνοῖοι.

τησε μόνο μιὰ ὥρα. Χωρὶς νὰ βλέπομε τίποτα ὀλόγυρά μας ἀπὸ τὴν πυκνὴ ὀμίχλη, προσγειωθήκαμε στὸ ἀεροδρόμιο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι Χάρρισμπουργκ. Βγήκαμε ἔξω κᾶνοντας τὸ σταυρὸ μας γιὰ τὴ σωτηρία μας. Ἐκεῖ μᾶς περιμέναν οἱ συγγενεῖς μας. Ὑστερα ἀπὸ χαρούμενα ἀγκαλιάσματα, φιλιὰ καὶ δάκρυα χαρᾶς, μπήκαμε στὸ αὐτοκίνητό τους καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὴ μικρὴ πόλη Κάρλαϊλ, ὅπου ἦταν καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ ταξιδιοῦ μας. Ὑστερα ἀπὸ ἡμίωρη περίπου διαδρομὴ, φτάσαμε. Στὰ σπῖτι μᾶς περιμέναν πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι. Ἡ χαρὰ ὅλων μας ἦταν μεγάλη. Στὸ Κάρλαϊλ εἶναι ἐγκατεστημένοι κι ἐργάζονται πολλοὶ Νεχωρίτες, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι μέρη τῆς Ἑλλάδας. Ὅλοι τους εἶναι πολὺ προκομμένοι καὶ ζοῦν ἀγαπημένοι. Ἐχουν ὁργανωμένη Ἑλληνικὴ Κοινότητα μὲ ὁρθόδοξη ἐκκλησία Ἀγίας Τριάδας. Βρίσκεται στὸ Κάμπ Χίλλ, περιοχὴ τοῦ μεζονος Χάρρισμπουργκ. Ἐγινε μὲ χρήματα, εἰσφορὰς καὶ δωρεὰς τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος καὶ ἀνήκει γι' αὐτὸ σ' αὐτή.

Ἐχει τετράγωνο περίπου σχῆμα χωρὶς κολόνες στὸ ἐσωτερικὸ τῆς. Στὴ μέση τῆς ὁροφῆς ξύλινος μικρὸς τροῦλλος μὲ παρὰθύρα ἐπιτρέπει νὰ περνᾷ τὸ φῶς καὶ νὰ σκορπίζεται στὸ κέντρο τῆς αἵθουσας, ἐνῶ ἄλλα παρὰθύρα μεγάλα στὰ πλάγια φωτίζουν πλούσια τὴν ἐκκλησία.

Τὸ περιβάλλον, γνῶριμο καὶ ἀνάλογο μὲ ὅλες τὶς ἑλληνορθόδοξες ἐκκλησίες. Ξυλόλυπτο τέμπλο, φορητὲς εἰκόνες, τοιχογραφίες, ἱερὰ σκεύη, καθίσματα, ἔχουν γίνει μὲ δωρεὰς τῶν ἐνοριτῶν. Πολλὰ μακρόστενα καθίσματα, ξεκουράζουν τοὺς ἐκκλησιαζομένους καὶ χοντρή μοκέττα στὸ πάτωμα δὲν ἐπιτρέπει ν' ἀκουστεῖ θόρυβος ἀπὸ δῆματα.

Ἡ ἐκκλησία, ὅταν μπήκαμε μέσα, ἦταν γεμάτη ἀπὸ κόσμον, ἀλλὰ ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτὴ ἡσυχία. Μόνο οἱ εὐχὲς καὶ οἱ παρακλήσεις τοῦ ἱερέα ἀκούγονταν καὶ ἡ μελωδικὴ φωνὴ τῶν ψαλτῶν καὶ τῆς γυναικείας χορωδίας πού συνόδευε ἁρμόνιο. Ὅλοι παρακολουθοῦσαν τὴ λειτουργία μὲ εὐλάβεια καὶ θρησκευτικὴ κατάνυψη. Ἡ λειτουργία γίνεται στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἀλλὰ πολλὰ μέρη της καὶ στὴν Ἀγγλική, γιὰ τὰ παιδιά καὶ γιὰ ὅσους χριστιανοὺς δὲν μιλοῦν Ἑλληνικά. Γιατὶ ὑπάρχουν στὴν περιοχὴ ἐνορίτες καὶ ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ ἀπὸ ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ κράτη.

Τὴν Κυριακὴ προσευχὴ, δηλ. τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ σύμβολο τῆς πίστεως, δηλαδὴ τὸ «πιστεύω» ἀπαγγέλλει ὅλο μαζὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ στίς δύο γλώσσες. Ἱερέας ἦταν ἑλληνορθόδοξος ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Ἡ ἐρμηνεία τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ Ἀποστολικῶν περικοπῶν καὶ τὸ κήρυγμα γίνονται στὸ τέλος τῆς λειτουργίας. Τότε γίνονται καὶ οἱ διάφορες ἀνακοινώσεις τοῦ ἱερέα, σχετικὲς μὲ τὰ θέματα τῆς Κοινότητος.

Στὴν ἐκκλησίᾳ λειτουργεῖ ἑλληνικὸ σχολεῖο γιὰ τὰ ἑλληνοπούλα ἐκεῖ καθὼς καὶ κατηχητικὸ. Ἡ ἐκκλησία κυκλοφορεῖ στοὺς ἐνορίτες πληροφορικὸ δελτίο μὲ ἐκκλησιαστικὰ καὶ κοινοτικά θέματα καὶ νέα. Καὶ κά-